

רשומות

ספר החוקים

6 באוגוסט 2017

2655

י"ד באב התשע"ז

עמוד

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' 4), התשע"ז–2017 1067
תיקונים עקיפים:

חוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968 – מס' 65

חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981 – מס' 24

חוק הסדרת הלוואות חוץ־בנקאיות, התשנ"ג–1993 – מס' 4

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס–2000 – הוראת שעה

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' 4), התשע"ז-2017*

1. תיקון סעיף 1 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרות "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב", במקום "11א או 25א" יבוא "11א, 25א או 25ז";
- (2) אחרי ההגדרה "רישיון הנפקה" יבוא:
- "רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי" – כהגדרתו בסעיף 25ז;";
- (3) בהגדרה "רישיון למתן שירותים פיננסיים", אחרי פסקה (4) יבוא:
- (5) "רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי";
- (4) בהגדרה "שירות פיננסי", אחרי פסקה (4) יבוא:
- (5) "הפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתה בסעיף 25ז;".
2. בסעיף 5א לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (4) יבוא:
- (5) "מרשם של בעלי רישיונות להפעלת מערכת לתיווך באשראי";
- (2) בסעיף קטן (ב)(2), במקום "סעיפים 23, 25 או 25טז" יבוא "סעיפים 23, 25ט, 25טז או 25כב".
3. בסעיף 13(א) לחוק העיקרי, במקום פסקה (16) יבוא:
- "(16) יחיד שעיסוקו במתן אשראי באמצעות מערכת לתיווך באשראי כהגדרתה בסעיף 25ז – לעניין עיסוק כאמור, ובלבד שאינו בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי;".
4. אחרי סעיף 25טז לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ג'3: רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי

הגדרות – פרק ג'3 25ז. בפרק זה –

"היקף פעילות נרחב" – צבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר; באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"לווה" – כל אחד מאלה:

- (1) יחיד המקבל אשראי ממלווה באמצעות מערכת לתיווך באשראי;
- (2) תאגיד שהתאגד בישראל ואינו תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך, שחלות עליו הוראות סעיף 15ב(4) לחוק האמור, המקבל אשראי ממלווה באמצעות מערכת לתיווך באשראי, ושסך חוב האשראי שקיים לתאגיד באמצעות מערכות לתיווך באשראי אינו עולה על מיליון שקלים חדשים;

* התקבל בכנסת ביום א' באב התשע"ז (24 ביולי 2017); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1127, מיום כ"ב באדר התשע"ז (20 במרס 2017), עמ' 1024.

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098; התשע"ז, עמ' 446.

”לקוח” – מלווה או לווה;

”מלווה” – מי שנותן אשראי ללווה באמצעות מערכת לתיווך באשראי, וכן מי שמעביר כספים לבעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי במטרה שיינתנו כאשראי ללווה באמצעות המערכת;

”מערכת חברתית לתיווך באשראי” – מערכת לתיווך באשראי הפועלת רק לעניין עסקאות למתן אשראי שאינן נושאות ריבית, ואשר סכום האשראי הניתן באמצעותה, ללווה מסוים, אינו עולה על 300,000 שקלים חדשים בשנה או על סכום אחר שקבע השר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, ובלבד שסכום האשראי שמקורו במלווה בודד אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים או על סכום אחר שעליו הורה המפקח; לעניין זה, ”ריבית” – כל תמורה הניתנת בקשר עם אשראי שיש בה משום תוספת לקרן, יהיה כינויה אשר יהיה, למעט –

(1) עמלות לצורך כיסוי הוצאות תפעול, מסוג, בסכום או בשיעור שקבע השר;

(2) החזר הוצאות סבירות שהוצאו בשל פיגור בהחזר האשראי, מסוג, בסכום או בשיעור שקבע השר;

(3) כל סכום המתווסף לקרן עקב תנאי הצמדה לאחד מאלה:

(א) שער החליפין למטבע הישראלי או למטבע אחר שאישר המפקח, שמפרסם בנק ישראל;

(ב) מדד המחירים לצרכן, או מדד אחר שאישר המפקח, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

”מערכת לתיווך באשראי” – מערכת מקוונת הפועלת באמצעות רשת האינטרנט או באמצעים טכנולוגיים אחרים שקבע השר, בצו, המשמשת לתיווך בין מלווים ללווים לשם ביצוע עסקאות למתן אשראי ולתפעולן של עסקאות כאמור;

עמלה” – כל תמורה המגיעה לבעל רישיון בעד השירותים שנותן בעל הרישיון ללקוחותיו; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין סוגי עמלות, שיעורן והיקפן;

”צבר אשראי” – סך כל חובות הלווים למלווים, במערכת לתיווך באשראי שמפעיל בעל רישיון, בתוספת סך כל כספי המלווים שהועברו לבעל הרישיון וטרם הוקצו כהלוואות ללווים;

”רישיון בסיסי” – רישיון לעיסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות נרחב;

"רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי", "רישיון" – רישיון לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי שניתן לפי פרק זה, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב;

"רישיון מורחב" – רישיון לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, בהיקף פעילות נרחב.

25יח. (א) לא יעסוק אדם בהפעלת מערכת לתיווך באשראי אלא אם כן בידו רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, ובהתאם לתנאי הרישיון.

(ב) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) לא יעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי בהיקף פעילות נרחב אלא אם כן בידו רישיון מורחב.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי בהיקף פעילות נרחב, גם אם אין בידו רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב עד תום 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד מתקיימים בו שניים אלה:

(1) טרם ניתנה החלטה בבקשתו לקבלת רישיון מורחב;

(2) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המוערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב.

25יט. (א) חובת הרישוי לפי סעיף 25יח לא תחול על אלה:

(1) סולק כהגדרתו בסעיף 36ט לחוק הבנקאות (רישוי), וכן תאגיד הנשלט על ידו או תאגיד שהסולק מחזיק ביותר מ-20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

(2) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר.

(ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בתקנות, לפטור סוגי גופים נוספים מחובת הרישוי לפי סעיף 25יח.

25כ. רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון מורחב.

25כא. (א) המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) לעניין מבקש רישיון שהוא יחיד – הוא בגיר, אזרח ישראלי או תושב ישראל, שלא הוכרו פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל, ולעניין מבקש רישיון שהוא תאגיד – הוא התאגד ונרשם בישראל, בית המשפט לא מינה לו כונס נכסים ולא ציווה על פירוקו ואחד לפחות מנושאי המשרה בו הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

חובת רישוי

סייגים לחובת רישוי

סוגי הרישיונות

תנאים למתן רישיון בסיסי

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון בסיסי, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת הראשונה;

(3) מבקש הרישיון, ואם הוא יחיד – גם בעל השפעה בו, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לעניין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור –

(א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 15(א)(3)(א) כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי;

(ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;

(4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון לפי פרק ה';

(5) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – מתקיימים בבעל שליטה ובבעל עניין בו התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד'.

(ב) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיף קטן (א), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

25כב. (א) המפקח רשאי לתת רישיון מורחב למבקש שמתקיימים לגביו, נוסף על התנאים האמורים בסעיף 25כבא, כל אלה:

תנאים ושיקולים למתן רישיון מורחב

(1) מבקש הרישיון התאגד ונרשם בישראל;

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת הראשונה;

(3) מבנה התאגיד עומד בדרישות לפי פרק ה';

(4) מבקש הרישיון צירף לבקשתו תכנית עבודה המעידה על יכולתו לעמוד בהוראות חוק זה.

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב יביא המפקח בחשבון, בין השאר, את תכנית העבודה כאמור בסעיף קטן (א)(4) וכן שיקולים שטובת הציבור.

בקשה לרישיון 25כג. על הגשת בקשה לרישיון יחולו הוראות סעיף 17(א) ו-17(ב), בשינויים המחוייבים.

החלת הוראות לעניין רישיון 25כד. הוראות סעיפים 18 עד 22 ו-24 יחולו לעניין רישיון ובעל רישיון לפי פרק זה, בשינויים המחוייבים.

ביטול או התליה של רישיון 25כה. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו בהתקיים האמור בסעיף 23(א)(1) עד (6), בשינויים המחוייבים, וכן אם מתקיימים טעמים שטובת הציבור המצדיקים את ביטול הרישיון או את התלייתו.

(ב) על ביטול או התליה של רישיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 23(ב) עד (ד), בשינויים המחוייבים.

5. תיקון סעיף 26 בסעיף 26(ג) לחוק העיקרי, במקום "25(ב) או 25(ג)" יבוא "25(ב) או 25(ג) או 25כב(ב)".
6. אחרי סעיף 38 לחוק העיקרי יבוא:

"סימן ד': הגבלות מיוחדות על בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי

הגדרות – סימן ד' לפרק ו' 38ד. בסימן זה, "לווה", "לקוח", "מלווה", "מערכת חברתית לתיווך באשראי", "מערכת לתיווך באשראי", "עמלה", "רישיון" ו"רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי" – כהגדרתם בסעיף 25ז.

ניהול הכספים בחשבון נאמנות 38ד. (א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי ינהל את כספי המלווים המועברים אליו במטרה שיינתנו כאשראי ללווים, ואת הכספים המועברים אליו כהחזר אשראי מאת הלווים, בחשבון נאמנות נפרד לטובת המלווים, אצל גוף מהגופים המפורטים להלן (בסימן זה – חשבון הנאמנות):

(1) תאגיד בנקאי;

(2) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;

(3) החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק מטעם החברה הבת, כמשמעותה בסעיף 88א לחוק האמור, ומהיום הקובע כמשמעותו לפי סעיפים 56 ו-57(ג) לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012 – החברה הבת כהגדרתה בחוק הדואר;

(4) גוף אחר שקבע שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, ובלבד שהוא מפקח על פי דין, לרבות לפי חוק איסור הלבנת הון.

(ב) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי רשאי לגבות את העמלות בעד השירות שהוא נותן מתוך הכספים המנוהלים בחשבון הנאמנות.

(ג) המפקח רשאי לתת הוראות לבעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי לעניין ניהול חשבון הנאמנות.

138. (א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי לא יעסוק במתן אשראי כהגדרתו בסעיף 11א, אלא באישור מאת המפקח ובהתאם לתנאי האישור; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מחובת הרישוי לפי סעיף 12.

הגבלות לעניין
עיסוק במתן
אשראי

(ב) באישור לפי סעיף קטן (א) יקבע המפקח תנאים שמטרתם להבטיח, בין השאר, העדר ניגודי עניינים כמפורט להלן:

(1) ניגוד עניינים בין מתן אשראי מכספי בעל הרישיון ובין מתן אשראי מכספי מלווים אחרים;

(2) ניגוד עניינים בין תפעול עסקאות אשראי שבעל הרישיון הוא צד להן, ובין תפעול עסקאות אשראי אחרות;

(3) ניגוד עניינים בין גביית חובות כלפי בעל הרישיון ובין גביית חובות כלפי מלווים אחרים.

(ג) המפקח רשאי לתת הוראות למניעת ניגודי עניינים כאמור בסעיף קטן (ב), וכן הוראות למניעת ניגוד עניינים בנסיבות שבהן צד קשור לבעל הרישיון עוסק במתן אשראי; לעניין זה, "צד קשור" – מי ששולט בבעל הרישיון, מי שנשלט על ידי בעל הרישיון או על ידי השולט בו וכן מי שהמפקח הורה עליו.

138. (א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי לא ימסור פרטים מזהים של לקוח ללקוח אחר אלא בהתאם להוראות שנתן המפקח לעניין זה.

אירגילוי פרטים
מזהים של לקוח

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא פרע לווה, במועה, אשראי שנתן לו מלווה באמצעות המערכת לתיווך באשראי, ולא עלה בידי בעל הרישיון לגבות את החוב בהתאם להוראות סעיף 50ב(ז), רשאי בעל הרישיון למסור למלווה, לפי בקשתו של המלווה, פרטים מזהים של הלווה הדרושים לשם נקיטת הליכים לפי דין לגביית החוב, בהתאם להוראות שנתן המפקח לעניין זה.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) רשאי בעל רישיון להפעלת מערכת חברתית לתיווך באשראי לפרסם באתר האינטרנט שלו פרטים מזהים של הלווה ושל המלווה, ובלבד שהלווה או המלווה, לפי העניין, הביעו את הסכמתם מראש ובכתב לפרסום הפרטים כאמור; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין פרסום פרטים מזהים לפי סעיף קטן זה.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין שמירת סודיות והגנת הפרטיות.

7. הוספת כותרת
סימן א' לפרק ח'
אחרי כותרת פרק ח' לחוק העיקרי יבוא:
"סימן א': שמירה על ענייני לקוחות של נותני שירותים פיננסיים".
8. תיקון סעיף 44
בסעיף 44(ב) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
"2א) קיומו של קשר עסקי סביר בין השירות הפיננסי המבוקש ובין התנאי לקניית נכס או שירות אחר, ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים מסר על כך הודעה למפקח, והמפקח לא הודיע על התנגדותו בתוך 90 ימים מיום מסירת ההודעה".
9. תיקון סעיף 46
בסעיף 46(א) לחוק העיקרי, אחרי "בעל רישיון למתן אשראי" יבוא "או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי".
10. תיקון סעיף 47
בסעיף 47(1א) לחוק העיקרי, אחרי "למעט בעל רישיון למתן שירות נכס פיננסי" יבוא "ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי".
11. תיקון סעיף 50
בסעיף 50 לחוק העיקרי, אחרי "או מבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" יבוא "או באמצעות בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי".
12. הוספת סימן ב'
לפרק ח'
אחרי סעיף 50 לחוק העיקרי יבוא:
"סימן ב': הוראות מיוחדות לשמירה על ענייני לקוחות של בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי
- הגדרות – סימן ב' 50א. בסימן זה –
לפרק ח'
"חשבון הנאמנות" – כמשמעותו בסעיף 38ה;
"לווה", "לקוח", "מלווה", "מערכת חברתית לתיווך באשראי",
"מערכת לתיווך באשראי", "עמלה", "רישיון" ו"רישיון
להפעלת מערכת לתיווך באשראי" – כהגדרתם בסעיף
25ז.
- שמירה על ענייני
המלווים 50ב. א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי (בסימן זה
– בעל הרישיון) וכל מי שעוסק מטעמו בניהול כספי המלווים
יפעל לטובת המלווים באמונה ובשקידה.
ב) בעל הרישיון יקבע סולם השוואתי, או מודל אחר
שאישר המפקח, להערכת סיכויי שלווים יעמדו בפירעון
האשראי שהם מקבלים (בסימן זה – מודל להערכת סיכויי
הפירעון).
ג) בעל הרישיון ימסור למלווה, לפני הקצאת כספי המלווה
ללווים, מידע בעניינים אלה:
1) הסיכונים הכרוכים במתן האשראי בהתאם למודל
להערכת סיכויי הפירעון שקבע ובהתאם לרמת פיזור
האשראי שביקש המלווה;
2) שיעור התשואה על מתן האשראי; המפקח ייתן
הוראות בדבר אופן חישוב שיעור התשואה לעניין
פסקה זו.

(ד) בהקצאת כספי המלווים ללווים, לא יעדיף בעל הרישיון את עניינו של מלווה אחד על פני מלווה אחר בהלוואות דומות; לעניין זה רשאי המפקח לקבוע, בהוראות שייתן, נסיבות שבהתקיימן לא יראו את בעל הרישיון כמי שהקצה את כספי המלווה תוך העדפת מלווים; בסעיף קטן זה, "הלוואות דומות" – הלוואות הדומות זו לזו במאפיינים מסוג שיוורה המפקח, ובכלל זה במטרת הלוואה ובסיכויי פירעונה בהתאם למודל להערכת סיכויי הפירעון שקבע בעל הרישיון.

(ה) כל עוד לא הקצה בעל הרישיון את כל הכספים שהעביר אליו המלווה, ללווים, זכאי המלווה לדרוש מבעל הרישיון להשיב לידיו את הכספים שטרם הוקצו; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין השבת הכספים כאמור.

(ו) לא הקצה בעל הרישיון את כל הכספים שהעביר לו המלווה, ללווים, בתוך 15 ימים ממועד העברתם לידיו, ידווח על כך למלווה; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין דיווח לפי סעיף קטן זה.

(ז) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי יפעל לגביית החזר האשראי מאת הלווה במועד שנקבע לפירעונו; לא נפרע האשראי במועד, ינקוט בעל הרישיון אמצעי דרישה וגבייה סבירים, לפי דין, לצורך גביית החוב מאת הלווה; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין אמצעי דרישה וגבייה סבירים שעל בעל הרישיון לנקוט לפי סעיף קטן זה.

(ח) המפקח רשאי לתת הוראות לשם שמירה על ענייני המלווים, בין השאר בעניינים המפורטים להלן:

(1) רישום שינהל בעל הרישיון בכל הנוגע לכספים שהועברו אליו בידי מלווה במטרה שיינתנו כאשראי ללווים ולכספים שהועברו אליו בידי הלווים כחוזרי אשראי לאותו מלווה;

(2) האופן שבו יקצה בעל הרישיון את כספי המלווים, ללווים;

(3) אופן העברת החוזרי האשראי שהתקבלו מהלווים, למלווים;

(4) רישום שעבודים להבטחת החזר האשראי שקיבלו לווים, בפנקסים המתנהלים לפי דין;

(5) הבטחת המשך יכולת הגבייה של חובות הלווים כלפי המלווים, בנסיבות שבהן בוטל או הותלה רישונו של בעל הרישיון או שהפך לחדל פירעון;

(6) רמה מזערית לפיזור האשראי שנותן מלווה מסוים בין לווים שונים;

(7) חובות דיווח שיחולו על בעל הרישיון כלפי המלווים;

(8) הגבלת יכולתו של בעל הרישיון לקבל כספים מאת מלווים בנסיבות שבהן קיים עודף בהיצע האשראי על פני הביקוש לאשראי;

(9) מגבלות לעניין היקף הכספים שבעל רישיון רשאי לקבל ממלווה שהוא גוף פיננסי, לשם הבטחת עניינם של מלווים שאינם גוף כאמור; לעניין פסקה זו, "גוף פיננסי" – כל אחד מאלה:

(א) תאגיד בנקאי או תאגיד עזר;

(ב) גוף מוסדי כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח.

שמירה על ענייני הלווה 250. (א) בעל רישיון ימסור ללווה, לפני מתן האשראי, מידע בעניינים אלה:

(1) סך כל העלויות שבהן יישא הלווה בקשר עם קבלת האשראי, ובכלל זה שיעורי הריבית והעמלות שהוא יידרש לשלם;

(2) האפשרות למסור את הפרטים המזהים של הלווה למלווה, בנסיבות שבהן הלווה אינו עומד בפירעון האשראי, כאמור בסעיף 138(ב).

(ב) המפקח רשאי לתת הוראות לשם שמירה על ענייני הלווים, ובין השאר לקבוע חובות דיווח שיחולו על בעל הרישיון בכל הנוגע להחזרי האשראי בידי הלווים.

250. חובת בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי לעניין פרסום באתר האינטרנט שלו

(1) דרכי פעולת המערכת לתיווך באשראי; המפקח רשאי לתת הוראות לעניין הפרטים שייכללו בפרסום לפי פסקה זו;

(2) העמלות שגובה בעל הרישיון מהלווים ומהמלווים;

(3) שיעור האשראי של כלל הלווים באמצעות המערכת לתיווך באשראי, שלא נפרע, וכן שיעור האשראי שלא נפרע כאמור ביחס ללווים בכל אחת מרמות הדירוג במודל להערכת סיכויי הפירעון, ככל שנקבעו רמות דירוג כאמור;

(4) שיעור התשואה על מתן האשראי באמצעות המערכת לתיווך באשראי; המפקח ייתן הוראות בדבר אופן חישוב שיעור התשואה לפי פסקה זו.

250. (א) על אף האמור בסעיף 50(ב) בעל רישיון המפעיל מערכת חברתית לתיווך באשראי, אינו חייב לקבוע מודל להערכת סיכויי הפירעון כאמור באתר סעיף.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לפטור את בעל הרישיון האמור בסעיף קטן (א) מהחובה למסור למלווה מידע בדבר הסיכונים הכרוכים במתן האשראי לפי סעיף 50(ג) ומהחובה לפרסם באתר האינטרנט שלו את שיעור האשראי של כלל הלווים, שלא נפרע, לפי סעיף 150(3).

150. לא יראו בלווה שקיבל הלוואה מידי מלווה באמצעות מערכת לתיווך באשראי, כלקוחו של אותו מלווה לעניין חובות החלות על המלווה לפי כל דין בקשר למתן הלוואה, כל עוד השירותים הניתנים ללווה בקשר לחובות כאמור, ניתנים באמצעות המערכת.

הוספת כותרת
סימן ג' לפרק ח'

13. לפני סעיף 51 לחוק העיקרי יבוא:

“סימן ג': בירור תלונות הציבור”.

תיקון סעיף 71

14. בסעיף 71 לחוק העיקרי –

(1) בהגדרה “הסכום הבסיסי”, בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ד) יבוא:

“ה) לגבי בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי –

(1) אם צבר האשראי שלו אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים – 50,000 שקלים חדשים;

(2) אם צבר האשראי שלו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים – 200,000 שקלים חדשים;”;

(2) בהגדרה “נותן שירותים פיננסיים”, במקום “סעיפים 25 או 25טו” יבוא “סעיף 25ח, 25טו או 25כד”.

תיקון סעיף 72

15. בסעיף 72 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (ב1) יבוא:

“ג1) מי שעסק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי בלא רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, בניגוד להוראות סעיף 25ח;”;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (2), במקום “25ב(א) או 25א” יבוא “25ב(א), 25א או 25ח”;

(ב) בפסקה (3), במקום “סעיפים 25 ח או 25טו” יבוא “סעיף 25ח, 25טו או 25כד”;

(ג) בפסקה (4), במקום “סעיפים 25 ח או 25טו” יבוא “סעיף 25ח, 25טו או 25כד”;

(ד) אחרי פסקה (ג17) יבוא:

“ד17) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא ניהל כספים בחשבון נאמנות, בניגוד להוראות סעיף 38ה(א);

ד17ה) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שפעל בניגוד להוראות המפקח לעניין ניהול חשבון נאמנות, שניתנו בהתאם להוראות סעיף 38ה(ג);

ד17ו) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שפעל בניגוד עניינים בניגוד לתנאים שקבע המפקח או להוראות שנתן לפי סעיף 138(ב) או (ג);

ד17ז) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שמסר פרטים מזוהים של לקוח ללקוח אחר, בניגוד להוראות לפי סעיף 138;”;

(ה) בפסקה (26), אחרי “בעל רישיון למתן אשראי” יבוא “או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי”;

(1) בפסקה (30), במקום "בעל רישיון למתן אשראי או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" יבוא "בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי" ובמקום "למי שקיבל ממנו הלוואה" יבוא "למי שקיבל ממנו או באמצעותו, הלוואה";

(2) אחרי פסקה (30) יבוא:

"(30א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא מסר למלווה מידע בהתאם להוראות סעיף 50ב(ג);

(30ב) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא השיב לידי המלווה את הכספים שדרש לפי סעיף 50ב(ה);

(30ג) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא דיווח למלווה על אי-הקצאת כל הכספים שהעביר לו המלווה, ללווים, בניגוד להוראות לפי סעיף 50ב(ו);

(30ד) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא פעל לגביית החזר האשראי מאת הלווה במועד שנקבע לפירעונו, בניגוד להוראות סעיף 50ב(ז), או שלא נקט אמצעי גבייה ודרישה סבירים לצורך גביית החוב מאת הלווה, בניגוד להוראות לפי הסעיף האמור;

(30ה) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שהפר הוראה מההוראות שנתן המפקח לפי סעיף 50ב(ח);

(130) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא מסר ללווה מידע בהתאם להוראות סעיף 50ג(א);

(130) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שהפר הוראה מההוראות שנתן המפקח לפי סעיף 50ג(ב);

(130ח) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שלא פרסם באתר האינטרנט שלו את הפרטים המנויים בסעיף 50ד";

(3) בסעיף קטן (ג) –

(א) בפסקה (1), במקום "סעיף 12(ב) או (ג) או סעיף 25ב(ב) או (ג)" יבוא "סעיף 12(ב) או (ג), 25ב(ב) או (ג) או 25ח(ב) או (ג)";

(ב) בפסקה (2), במקום "סעיפים 25 ח או 25טו" יבוא "סעיפים 25 ח, 25טו או 25כד";

(ג) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(3א) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי שעסק במתן אשראי בלא אישור מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 138(א), או שפעל בניגוד לתנאי האישור כאמור";

16. בסעיף 94(א) לחוק העיקרי – תיקון סעיף 94

(1) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(11) מי שעסק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי בלא רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, בניגוד להוראות סעיף 25ח(א)";

(2) בפסקה (2), במקום "סעיף 12(ב) או (ג) או סעיף 25ב(ב) או (ג)" יבוא "סעיף 12(ב) או (ג), 25ב(ב) או (ג) או 25ח(ב) או (ג)".

17. בסעיף 97(2) לחוק העיקרי, במקום "מבעלי הרישיונות למתן אשראי או מבעלי הרישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי" יבוא "מבעלי הרישיונות למתן אשראי, מבעלי הרישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי או מבעלי הרישיונות להפעלת מערכת לתיווך באשראי".
18. בסעיף 104 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) בתקופה של שנתיים מיום תחילתו של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' 4), התשע"ז-2017², ידווחו המפקח והמפקח על הבנקים לוועדת הכספים של הכנסת, מדי שישה חודשים, על יישום העקרונות המוסכמים שגיבשו ביחס לניהול חשבון בתאגיד בנקאי של מערכת לתיווך באשראי".
19. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:
- "(ד) לעניין בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי – 100,000 שקלים חדשים";
- (2) בפסקה (2), אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:
- "(ד) לעניין בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי – 100,000 שקלים חדשים";
20. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968³, בסעיף 11ב, אחרי פסקה (א4) יבוא:
- "(ב4) הצעת ניירות ערך של תאגיד שהתאגד בישראל ואינו תאגיד מדווח, ובלבד שמתקיימים כל אלה:
- (א) התמורה שהתקבלה בהצעה כאמור לגיוס חוב מהציבור בצירוף התמורה שהתקבלה בהצעות אחרות של ניירות ערך של התאגיד לפי פסקה זו, אינה עולה על מיליון שקלים חדשים; בחישוב סכום התמורה כאמור, יובאו בחשבון סכומי החוב שהוצעו לפי פסקה זו וטרם נפרעו;
- (ב) ההצעה נעשית על פי הסדר לגיוס חוב מהציבור שנקבע לפי הוראות פרק ג'3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ז-2016⁴.";
21. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981⁵, בסעיף 1, בהגדרה "גוף פיננסי", פסקאות (6) ו-(7) – יימחקו.
22. בחוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993⁶ –
- (1) בסעיף 1 –
- (א) לפני ההגדרה "לווה" יבוא:
- "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ז-2016⁷;"
- (ב) בהגדרה "מלווה", במקום "תשמ"א-1981" יבוא "התשמ"א-1981, וכן מי שעוסק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתה בסעיף 25 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים";

² ס"ח התשע"ז, עמ' 1076.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ז, עמ' 1069.

⁴ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ז, עמ' 446.

⁶ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174; התשע"ז, עמ' 446.

⁷ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

(2) בסעיף 15, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הוראות סעיפים 2 עד 7 לא יחולו על מלווה שנותן הלוואה באמצעות בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתו בסעיף 25 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים."

23. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה ועד יום י"ח בסיוון התשע"ח (1 ביוני 2018), יקראו את חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, כך:

תיקון חוק איסור הלבנת הון – הוראת שעה

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מנהל תיקים" יבוא:

"מפעיל מערכת לתיווך באשראי" – בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי לפי פרק ג'3 לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים, וכן מי שעיסוקו בהפעלת מערכת לתיווך באשראי או מערכת חברתית לתיווך באשראי כהגדרתן בסעיף 25 לחוק האמור, אף אם אינו בעל רישיון לפי אותו חוק, ולמעט תאגיד בנקאי וכל גוף אחר המנוי בתוספת השלישית;

(2) בסעיף 11(א)(א6), במקום "לעניין נותן שירותי אשראי או שירותי פיקדון ואשראי" יבוא "לעניין נותן שירותי אשראי, נותן שירותי פיקדון ואשראי או מפעיל מערכת לתיווך באשראי";

(3) בתוספת השלישית, אחרי פרט 6 יבוא:

7. מפעיל מערכת לתיווך באשראי"

24. תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 44(ב)(א2) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 8 לחוק זה, ביום ט"ז בשבט התשע"ח (1 בפברואר 2018) (להלן – יום התחילה).

תחילה

25. (א) בסעיף זה –

הוראות מעבר

"חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

"המפקח", "נותן שירותים פיננסיים", "תאגיד בנקאי" ו"תאגיד עזר" – כהגדרתם בחוק העיקרי;

"מערכת לתיווך באשראי" – כהגדרתה בסעיף 25 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה;

"עוסק ותיק" – מי שעסק ערב יום התחילה בהפעלת מערכת לתיווך באשראי.

(ב) על אף האמור בפרק ג'3 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, עוסק ותיק שהגיש לפני יום התחילה בקשה לקבלת רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, וקיבל מאת המפקח אישור על הגשת בקשה כאמור, רשאי להמשיך בעיסוקו אף שאין בידו רישיון כאמור, כל עוד לא ניתנה החלטת המפקח בבקשתו; על עוסק כאמור יחולו, בתקופה שמיום התחילה עד מועד מתן החלטת המפקח בבקשתו, ההוראות לפי החוק העיקרי החלות על נותן שירותים פיננסיים, כאילו היה בעל רישיון, והכול לפי העניין ובשינויים המחויבים.

(ג) מי שערב יום התחילה החזיק אמצעי שליטה בעוסק ותיק בשיעור הטעון היתר לבעל עניין לפי סעיף 26 לחוק העיקרי, והעוסק הוותיק קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב), יראו את המחזיק כאמור כבעל היתר לפי סעיף 26 לחוק העיקרי; אין בהוראות סעיף קטן זה –

(1) כדי לגרוע מסמכות המפקח לבטל היתר לפי סעיף 28 לחוק העיקרי, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקימות התנאים לביטול ההיתר;

(2) כדי לפטור את המחזיק כאמור מחובת קבלת היתר מאת המפקח לפי סעיף 26 לחוק העיקרי, אם לאחר יום התחילה ירכוש אמצעי שליטה נוספים בבעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, שלאחריה יחזיק אמצעי שליטה בשיעור הטעון היתר כאמור.

(ד) מי שכהן ערב יום התחילה כנושא משרה בעוסק ותיק, רשאי להמשיך ולכהן כנושא משרה באותו עוסק ותיק אם העוסק קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב); אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המפקח להורות על הפסקת כהונה של נושא משרה לפי סעיף 32 לחוק העיקרי, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים להורות על הפסקת הכהונה.

(ה) בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה לא יעסוק כל אחד מהמפורטים להלן בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, לא ישלוט במפעיל מערכת כאמור ולא יחזיק בו אמצעי שליטה, ואם היה מפעיל המערכת יחיד – לא יהיה בעל השפעה בו:

(1) בנק שקיבל רישיון לפי סעיף 4(א)1 לחוק הבנקאות (רישוי);

(2) תאגיד עזר.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ה), כל אחד מהמפורטים להלן רשאי להחזיק, בתקופה האמורה באותו סעיף קטן, עד 20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במפעיל מערכת לתיווך באשראי, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להקנות לו שליטה במפעיל מערכת כאמור:

(1) בנק שקיבל רישיון לפי סעיף 4(א)1 לחוק הבנקאות (רישוי) ביום התחילה ואילך;

(2) תאגיד עזר שערב יום תחילתו של חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז–2017⁸, נשלט בידי בנק בעל היקף פעילות רחב כהגדרתו בסעיף 11ב(א) לחוק הבנקאות (רישוי).

משה כחלון
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

⁸ ס"ח התשע"ז, עמ' 364.

